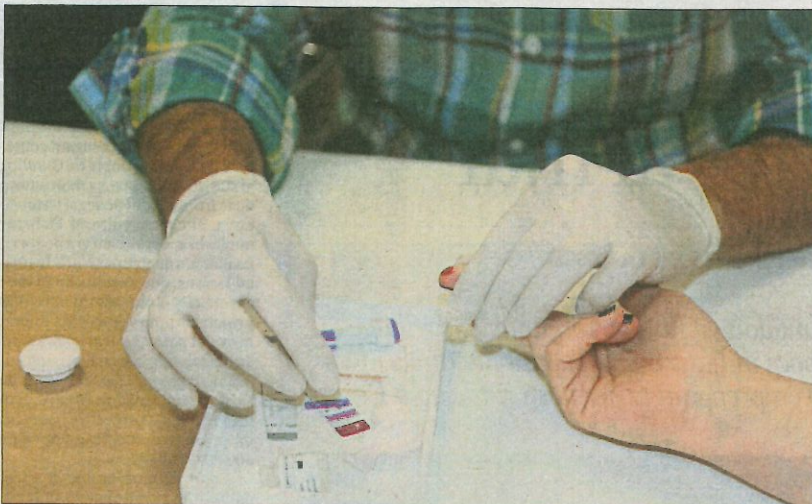

Emergència sanitària

Els tests ràpids del VIH es poden fer en farmàcies, cosa que ajuda a contenir la transmissió del virus

El VIH, l'epidèmia que es va controlar sense vacuna

El repte actual és millorar la qualitat de vida dels infectats

JUAN MANUEL GARCÍA
Barcelona

El juny de l'any que ve farà 40 anys que es van descriure els primers cinc casos de sida a Los Angeles (EUA). Pocs mesos després, l'octubre del 1981, es va diagnosticar el primer cas a Espanya, a l'hospital Vall d'Hebron. No va ser fins gairebé dos anys després, el maig del 1983, quan es va descobrir el virus que causava aquesta malaltia, el VIH (el virus de la immunodeficiència humana).

Després de dècades d'investigació, encara no s'ha trobat cap vacuna per a la gran pandèmia de finals del segle XX. Però als països rics ha passat de ser una malaltia mortal a una infecció crònica controlable. Aquest canvi de paradigma es deu a l'expansió dels tractaments antiretrovirals, que permeten que els infectats tinguin una càrrega viral indetectable i, per tant, no puguin transmetre la malaltia.

Tot i així, el 2019 unes 700.000 persones van morir de malalties relacionades amb la sida, sobretot a l'Àfrica. La mortalitat per la sida ha disminuït un 39% des del 2010 i un 60% respecte al pic a què es va arri-

bar el 2004, amb uns 1,7 milions de morts.

Aquest any el dia mundial de la sida, que se celebra cada 1 de desembre, arriba per primera vegada en un context de pandèmia global i en ple esforç per la recerca d'una vacuna contra la Covid-19.

Tot indica que la batalla científica serà més curta i exitosa. No només perquè els anys de treball per entendre el VIH han ajudat en les

Algunes entitats alerten que l'impacte de la Covid-19 ha frenat els plans preventius contra la sida

investigacions sobre el coronavirus, sinó perquè la vacuna que freni el SARS-CoV-2 s'enfronta a un sol tipus de virus, mentre que el VIH té una taxa de mutació altíssima que provoca milions de virus diferents en els infectats. Per això encara no s'ha trobat una vacuna que els bloquegi tots.

Segons el Centre d'Estudis Epi-

demiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Estada (Ceiscaat), el 2019 vivien a Catalunya 33.736 persones amb el VIH, de les quals un 87% són homes. La taxa d'incidència és de 6,1 casos per cada 100.000 habitants, una mica superior a la mitjana europea (5,6) i inferior a l'espanyola (6,9).

L'any passat es van diagnosticar 471 nous casos, un 23% menys que el 2018. La disminució és gradual des de l'any 2010, quan es van registrar 871 positius. Catalunya ha aconseguit els objectius marcats per l'ONU per al 2020 en el camí per erradicar el virus de la sida: que un 90% de les persones infectades pel VIH ho sàpiguen, que un 90% d'aquestes estiguin en tractament i que un 90% d'aquestes últimes tinguin la càrrega viral indetectable.

Ara el repte és que les persones amb el VIH tinguin una bona qualitat de vida i que es posi fi a l'estigmatització del col·lectiu en els àmbits sanitari, institucional, laboral i social, segons denuncia el Comitè Primer de Desembre. Altres entitats espanyoles alerten de la paralització de les estratègies preventives davant el VIH com a conseqüència de l'impacte de la Covid-19. ●